

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี

78 ถนนศรีสุข ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โทร 042-222-984 ต่อ 21
ประจำเดือน พฤศจิกายน 2568

ข่าวแจ้งเตือนภัยเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เพื่อ เฝ้าระวังโรคสัตว์ในช่วงเข้าฤดูหนาว

เนื่องจากในช่วงนี้เข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศดังกล่าวเป็นปัจจัยทำให้โค กระบือ แพะ แกะ เกิดความเครียด มีสุขภาพอ่อนแอ และภูมิคุ้มกันต่อโรคลดลง ซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคที่จะเกิดขึ้น ได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย โรคคอบวม และโรคล้มปัส สกิ้น เป็นต้น อีกทั้งพบการเกิดโรคในบางพื้นที่ก่อให้เกิดความเสียหาย แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบืออย่างมาก ดังนั้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและป้องกันโรค โดยทำให้สัตว์มีระดับ ภูมิคุ้มกันระดับสูงที่สามารถป้องกันการเกิดโรคได้ดียิ่งขึ้น กรมปศุสัตว์จึงขอความร่วมมือให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ นำสัตว์มาฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าว โดยติดต่อขอรับการฉีดวัคซีนได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอใกล้เคียง และขอแจ้งแนวทางให้เกษตรกรเฝ้าระวังโรคในช่วงฤดูหนาวดังนี้

1. โรคล้มปัส สกิ้น เกิดจากเชื้อไวรัสติดเชื้อมาจากการมีแมลงดูดเลือดจำพวกเห็บหรือเห็บเป็นสัตว์พาหะ สัตว์จะแสดงอาการไข้สูงและมีเม็ดตุ่มทรงกลมกระจายขึ้นที่ผิวหนัง แนะนำหากพบอาการเริ่มแรกให้ยาลด การอักเสบ (ฟลูนิซิน) ยาแก้แพ้ (คลอเฟนิรามีน) และยาปฏิชีวนะ (ออกซีเตตราไซคลิน) ต่อเนื่อง 3 วัน และวิตามิน เอดี3อี สัปดาห์ละครั้ง การป้องกันที่ดีที่สุดคือการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโดยสามารถฉีดได้ทุกช่วงอายุ และกระตุ้นปีละ 1 ครั้ง ร่วมกับพ่นยาควบคุมแมลงดูดเลือด แนะนำใช้ยากลุ่มไซเปอร์เมทริน (ไซพาส) หรือเดลต้าเมทริน ฉีดพ่นช่วงเวลาเย็น ทุก 2 สัปดาห์

2. โรคคอบวม หรือเฮโมรายิกเซฟติซีเมีย เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *pastuerella multocida* ที่อยู่ บริเวณทางเดินหายใจส่วนต้นของสัตว์ หากเกิดความเครียดหรือสภาพอากาศที่ขึ้นต่อเนื่องก็จะก่อโรคได้ โดยสัตว์ จะมีไข้ เดินเกร็งขาและคอ กินอาหารลำบาก และเสียชีวิตและเวลารวดเร็ว (ปกติภายใน 2-3 วัน) ความรุนแรงของโรค จะพบในกระป้อมมากกว่าโค หากพบอาการแนะนำให้ยาลดอักเสบลดไข้ (ฟลูนิซิน) เข้าทางเส้นเลือดจะฟื้นตัวไว ยาปฏิชีวนะที่ไวต่อเชื้อในขณะนี้คือเซฟติโอฟอร์ (เอกซิดเซฟติโอ, นาโอเซฟ) ต่อเนื่อง 3-5 วัน เข้าทางกล้ามเนื้อ (แนะนำให้ใช้เข็มยาวอย่างน้อย 1 นิ้วครึ่ง ฉีดกล้ามเนื้อบริเวณสามเหลี่ยมสะโพก) ร่วมกับการพ่นยาฆ่าเชื้อบริเวณคอก เพื่อลดปริมาณเชื้อในสิ่งแวดล้อม การป้องกันโรคที่ดีที่สุดจะต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคโดยเริ่มฉีดที่อายุ 4 เดือน และกระตุ้นปีละ 1 ครั้ง สัตว์ที่ตายจะมีการบวมเน่าเร็วผิดปกติและห้ามทำการเปิดผ่าซาก ห้ามชำแหละจำหน่ายจ่าย แจกเนื้อเนื่องจากจะทำให้โรคแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ระวังการซื้อหรือย้ายสัตว์จากแหล่งโรค

3. โรคปากและเท้าเปื่อย เกิดจากเชื้อไวรัส ติดต่อจากการสัมผัสหรือนำพาเชื้อเข้าฟาร์มจากการ เคลื่อนย้าย หรือการไปในแหล่งที่เสี่ยงการติดเชื้อ โดยสัตว์จะแสดงอาการน้ำลายไหลมากผิดปกติ เมื่อเปิดปากอาจพบ แผลที่ปาก กระพุ้งแก้ม หรือลิ้น สัตว์เดินลักษณะเหมือนขาเจ็บเนื่องจากมีบาดแผลบริเวณไรกีบ สัตว์จะกินอาหาร ลำบากหรือไม่กินเนื่องจากเจ็บปากรักษาโดยให้ยาลดอักเสบลดไข้ (ไทลฟีดิน/ฟลูนิซิน/บิวทาซิล) และยาปฏิชีวนะ (เพนโดสเตรป/ออกซีเตตราไซคลิน) ความรุนแรงจะพบในกลุ่มลูกสัตว์ที่จะพบคือการตายเฉียบพลันจากภาวะหัวใจ ล้มเหลวเนื่องจากโรคทำให้เกิดการอักเสบและเกิดเนื้อตายที่กล้ามเนื้อหัวใจ แม้ตั้งท้องสามารถแท้งลูกได้ การป้องกัน ที่ดีที่สุดคือการฉีดวัคซีนเริ่มฉีดที่อายุ 3-4 เดือน และกระตุ้นทุก 6 เดือน ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ ระวังการ ซื้อออกฟาร์ม การซื้อวัวควายเข้าฟาร์มที่ไม่ทราบประวัติวัคซีนควรแยกจากฝูงก่อนเพื่อทำวัคซีนให้ครบก่อนนำเข้าฝูง

4. การสูญเสียจากสัตว์หรือแมลงมีพิษ แนะนำให้เกษตรกรเก็บกวาดสิ่งของที่จะเป็นแหล่งอาศัยสัตว์มีพิษบริเวณคอก พ่นยาไล่แมลงสามารถใช้กลุ่มยาไซเปอร์เมทริน หรือใช้ผงกำมะถันโรยบริเวณรอบๆคอก

5. ปัญหาอัคคีภัย ให้เกษตรกรระมัดระวังการสูบบุหรี่บริเวณคอก ที่ใกล้วัตถุ/วัสดุไวติดไฟ ซึ่งอาจใช้การจุดไฟในวงท่อเพื่อป้องกันการลามของเปลวไฟ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ให้ดูแลสัตว์ของตนเองให้มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง และป้องกันสัตว์ของตนเองไม่ให้สัมผัสกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะนำเชื้อโรคเข้าฟาร์ม ได้แก่ คน ยานพาหนะต่างๆ สัตว์ที่นำเข้ามาเลี้ยงใหม่ ถังนม อาหาร รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ประกอบกับหมั่นสังเกตอาการสัตว์เลี้ยงของตนเองอยู่เสมอ หากพบสัตว์แสดงอาการป่วยหรือตายผิดปกติโดยไม่ทราบสาเหตุให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ อาสาปศุสัตว์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.) ในพื้นที่ หรือ ผ่านทาง Application DLD 4.0 หรือโทรศัพท์สายด่วน 063-225-6888 เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้หากเกษตรกรให้ความร่วมมือในการให้สัตว์ได้รับการฉีดวัคซีน และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในการป้องกันการเกิดโรค สัตว์ของท่านจะปลอดภัยจากโรคระบาด

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขาวแจ้งเตือนภัยเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อเฝ้าระวังโรคสัตว์ในช่วงเข้าฤดูหนาว

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขาวแจ้งเตือนภัยเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เพื่อเฝ้าระวังโรคสัตว์ในช่วงเข้าฤดูหนาว จำนวน ๑ ฉบับ

เนื่องจากในช่วงนี้เข้าสู่ฤดูหนาว สภาพอากาศดังกล่าวเป็นปัจจัยทำให้โค กระบือ แพะ แกะ เกิดความเครียด มีสุขภาพอ่อนแอ และภูมิคุ้มกันต่อโรคลดลง ซึ่งมีความเสี่ยงต่อโรคที่จะเกิดขึ้น ได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย โรคคอบวม และโรคล้มปัส สกีน เป็นต้น อีกทั้งพบการเกิดโรคในบางพื้นที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบืออย่างมาก และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและป้องกันโรค โดยทำให้สัตว์มีระดับภูมิคุ้มกันระดับสูงที่สามารถป้องกันการเกิดโรคได้ดียิ่งขึ้น กรมปศุสัตว์จึงขอความร่วมมือให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ นำสัตว์มาฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าว โดยติดต่อขอรับการฉีดวัคซีนได้ที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด หรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอใกล้บ้าน

จังหวัดอุดรธานี โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ขอความร่วมมือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ให้ดูแลสัตว์ของตนเองให้มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง และป้องกันสัตว์ของตนเองไม่ให้สัมผัสกับปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่จะนำเชื้อโรคเข้าฟาร์ม ได้แก่ คน ยานพาหนะต่างๆ สัตว์ที่นำเข้ามาเลี้ยงใหม่ ถังนม อาหาร รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ประกอบกับหมั่นสังเกตอาการสัตว์เลี้ยงของตนเองอยู่เสมอ หากพบสัตว์แสดงอาการป่วยหรือตายผิดปกติโดยไม่ทราบสาเหตุให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ อาสาปศุสัตว์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในพื้นที่ หรือ ผ่านทาง Application DLD ๔.๐ หรือโทรศัพท์สายด่วน ๐๖๓-๒๒๕-๖๘๘๘ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างทันท่วงที ทั้งนี้หากเกษตรกรให้ความร่วมมือในการให้สัตว์ได้รับการฉีดวัคซีน และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ในการป้องกันการเกิดโรค สัตว์ของท่านจะปลอดภัยจากโรคระบาด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบโดยทั่วกัน สำหรับอำเภอ ขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาติ แสงปัญญา)

ปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี

กลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์

โทร./โทรสาร ๐ ๔๒๒๒ ๒๙๘๔ ต่อ ๒๑

e-mail: pvlo_uth@dld.go

